
УДК 159.923

Галина КОШОНЬКО,
кандидат психологічних наук, доцент,
Хмельницький національний університет, м. Хмельницький

Олеся ПОРОБОК,
Хмельницький національний університет,
м. Хмельницький

ПРОГНОСТИЧНІ ВМІННЯ У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

Стаття присвячена теоретичному аналізу проблеми визначення ролі прогностичних вмінь у структурі професійної діяльності майбутнього психолога. Розглянута система вмінь, необхідних майбутньому фахівцю для вирішення типових професійних завдань. З'ясовано сутність понять "прогноз", "прогнозування", "прогностичні вміння" та розкрито сутнісні характеристики прогностичних вмінь. Розкрито структуру, етапи та принципи прогностичної діяльності психолога.

Ключові слова: прогноз, прогнозування, прогностичні вміння, структура прогностичної діяльності психолога.

Постановка проблеми у загальному вигляді. На сучасному етапі розвитку України потрібні високопрофесійні фахівці, що зумовлено стрімкими змінами у соціально-економічній сфері суспільного життя країни. Виникає питання докорінної зміни системи підготовки майбутніх професіоналів, котра має орієнтуватися на виклики повсякдення і передбачати їх непродуктивне розв'язання в майбутньому. Практика показує, що найбільш значущими вміннями

конкурентоспроможного фахівця є інтелектуальні вміння, у тому числі вміння прогнозувати події, планувати діяльність груп людей, на основі аналізу ситуації приймати відповідальні рішення. Спеціаліст, у тому числі і психолог, повинен бути готовим до побудови прогнозів як результатів діяльності передбачення подій, при тому чи іншому збігу обставин, виділенню головного і другорядного.

Майбутній психолог має діяти у просторі сучасної культури, уміти передбачати результат своїх дій, прогнозувати хід процесів та розвиток конкретної ситуації. Для виконання професійної діяльності йому необхідно володіти сукупністю вмінь, які формуються на базі розумових процесів суб'єкта навчальної діяльності і знань. Характерною особливістю професійної діяльності психолога є також те, що головними об'єктами пізнання часто виступають події не лише сьогодення, а й минулого та майбутнього. Зіставляючи минуле й сьогодення, фахівець отримує можливість розкрити об'єктивні причинно-наслідкові зв'язки, детермінанти розвитку різних явищ, на основі яких з'ясовується інформація про майбутнє.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опираються автори. Рівень розвитку прогностичних вмінь багато в чому визначає успішність навчальної та професійної діяльності людини, її ефективність у сфері міжособистісної взаємодії. Саме цим можна пояснити постійний інтерес вчених до даної проблеми. Різні аспекти прогнозування досліджували В. Вундт, О. Зельц, Ж. Піаже, А. Валлон, Дж. Брунер, А. Бандура, Х. Хекхаузен, Р. Бернс.

У психолого-педагогічній літературі питання прогнозування і передбачення висвітлені у низці наукових праць: Л. А. Рєгуш – розвиток здатності до прогнозування в пізнавальній діяльності, І. В. Бестужев-Лада – соціальне прогнозування, Б. С. Гершунський – проблеми дидактичної прогностики, А. В. Брушлинський – проблеми мислення та прогнозування, В. А. Лисичкін – теорію і практику прогностики, Б. Ф. Ломов – антиципацію у структурі діяльності людини.

У роботах педагогів-новаторів Ш. А. Амонашвілі, Є. М. Ільїна, Д. Б. Кабалевського, С. Н. Лисенкової та інших науковців звертається

увага на принцип випередження, “забігання вперед” у процесі навчання і виховання, а прогностична здатність названа однією з ключових умов ефективності праці.

Теоретичні аспекти формування та розвитку прогностичних вмінь у майбутніх психологів розглядали В. В. Буткевич, В. Г. Демидова, Т. В. Димова, Т. В. Дуткевич, А. В. Захаров, О. В. Савицька, М. С. Севастюк, Н. Ф. Соколова, М. Ю. Краєва, Н. В. Нагорна, Ф. М. Рекешева та інші.

Аналіз наукових досліджень показав, що в теорії і практиці не існує єдиного підходу до розуміння сутності прогностичних вмінь, їх класифікації та умов формування, не розроблена система підготовки студентів до прогностичної діяльності.

Метою статті є здійснення теоретичного аналізу визначення сутності прогностичних вмінь у структурі професійної діяльності майбутніх психологів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Затребуваність професії психолога в сучасній соціокультурній ситуації України є відповіддю на соціальне замовлення, пов’язане з розвитком і максимальним використанням ресурсів людини в різних видах соціальної практики. Безліч складних проблем у різних сферах людської діяльності сьогодні неможливо вирішити без участі фахівців-психологів.

Для якісного виконання професійної діяльності майбутньому психологу необхідно володіти сукупністю вмінь, які формуються на базі розумових процесів суб’єкта навчальної діяльності і знань. Оволодіння прогностичними вміннями дозволить майбутньому психологу у своїй професійній діяльності моделювати можливі зміни, цілеспрямовано вносити своєчасні корективи, формулювати мету, урахувавши наявні можливості та отримані попередні результати, планувати подальшу роботу. Тому формування прогностичних вмінь майбутніх психологів слід розглядати як один із важливих напрямів поліпшення професійної підготовки.

Успіх професійної діяльності майбутнього психолога визначається не лише обсягом теоретичних знань у галузі психології та методології їх застосування, а й здатністю на практиці поєднувати досвід

минулого із сьогоднішнім та передбачати наслідки власних дій і ставлень до інших людей, з'ясувати причинні зв'язки спостережуваних психологічних явищ і прогнозувати їх подальший розвиток, а також самореалізуватись у складних життєвих умовах.

Прогностичні дії дають можливість психологу вибрати найкраще рішення в конкретних умовах, оцінити ресурси і можливості, коригувати цілі з планом дій.

Визначення сутності прогностичних вмінь передбачає осмислення такого поняття як "прогноз". У сучасній науковій літературі термін "прогноз" трактується як:

результат передбачення, провіщення того, що може відбутися у майбутньому (Брушлінський А. В.; Гершунський Б. С.);

визначення тенденцій та перспектив розвитку певних процесів і явищ на основі відомих даних про їх минуле і про наявний стан (Тульчинський Т. Л.);

висловлювання про ще невідомий, але реально можливий стан речей, дані про яких логічно виводяться з відомих законів і супровідних умов (Бестужев-Лада І. В.; Саркісян С. А.);

особлива форма пізнання, яка вивчає предмет з точки зору внутрішньої динаміки, потенційних можливостей відображення його майбутніх зв'язків з іншими об'єктами (Лісічкін В. А);

визначення стану, властивостей, ознак об'єкта в окремий майбутній момент часу (Боруха С. Ю.).

Контент-аналіз різних підходів до визначення цієї дефініції дозволяє виділити найбільш суттєві ознаки прогнозу:

подання прогнозованого об'єкта, явища чи події у їх вірогідному стані у майбутньому, яке знаходить своє вираження в аргументованому і науково обґрунтованому судженні;

для вироблення прогнозу підґрунтям є інформація про наявний стан прогнозованого об'єкта, суб'єкта, явища, події, а також знання закономірностей їх розвитку;

прогноз є підставою для прийняття рішення;

у результаті прогнозування настає прогноз, який має ознаки принципово нового знання про об'єкт;

порівняльна оцінка того, яка вірогідність настання чи ненастання прогнозованого об'єкта, події.

Термін “прогнозування” є похідним від поняття “прогноз” і розуміється як розробка останнього. По суті, прогнозування є процесом оформлення імовірнісного судження про стан явища, що пізнається, у майбутньому.

Близькими, але не ідентичними за значенням для терміну “прогнозування” є поняття: “передбачення”, “провіщення”, “передчуття”, “антиципація”. Прогнозування від перерахованих процесів відрізняється алгоритмізованістю, а результат – інформація про прогнозоване майбутнє – більш точна, об'єктивна і обґрунтована.

Здійснюючи будь-яку діяльність, людина постійно прогнозує її результат і передбачає хід подій. Структура діяльності, з визначення О. М. Леонтьєва, являє собою специфічний набір дій і послідовність їх здійснення, що може бути представлено так:

- 1) постановка мети (усвідомлення конкретного завдання);
- 2) планування роботи (визначення послідовності дій, вибір для кожної дії відповідних засобів, способів, визначення критеріїв виконання дій і форм контролю);
- 3) виконання, здійснення діяльності, що супроводжується поточним контролем і перебудовою діяльності за потреби;
- 4) перевірка й оцінка результатів діяльності;
- 5) зіставлення отриманих результатів із запланованими, корекція дій.

За О. М. Леонтьєвим, перший і другий компоненти структури діяльності безпосередньо містять у собі елементи передбачення, яке пов'язане з цілепокладанням, а поява мети і є передбачення результату діяльності. Відразу ж за постановкою мети йде пошук можливих варіантів її досягнення, один з яких – оптимальний – лягає в основу розробки схеми планування, після чого людська діяльність проектується в майбутнє у вигляді розгорнутого плану. Хоча передбачення і не представлено окремим, самостійним компонентом структури діяльності, воно в цьому процесі відіграє надважливу роль. Певною мірою ефективність діяльності може залежати від вміння передбачати її кінцевий результат [7].

У свою чергу В. Г. Демидова наводить такий перелік етапів: складання прогнозів у світлі визначених цілей діяльності, визначення варіантів їх реалізації та перевірка наявності відповідних засобів для цього, обміркування змісту і послідовності власних дій; виконання розробленої програми на практиці; оцінювання діяльності, зіставлення отриманого результату із поставленою метою, визначення вірогідності, точності й об'єктивності прогнозу [2].

В. В. Буткевич у процесі прогнозування виділяє цілепокладання як встановлення ідеального прогнозованого результату діяльності (виражає суб'єктивну потребу людини оволодіти, домогтися, перетворити); планування як перетворення інформації про майбутнє і директиви для цілеспрямованої діяльності; програмування, що забезпечує послідовність конкретних заходів для реалізації планів; проектування, що припускає створення конкретних деталей розроблених програм [1].

Науковець Т. В. Димова вважає, що прогностичні вміння – це система теоретичних і практичних дій та операцій, що відповідають логіці розвитку процесу педагогічного прогнозування і надають можливість його реалізації. Т. В. Димова виокремлює такі етапи: передпрогнозування, прогнозування, постпрогнозування. Дослідниця виокремлює у процесі прогностичної діяльності більшу кількість окремих фаз, конкретизуючи їхню сутність: “визначення об'єкта (суб'єкта) прогнозування та аналіз його вихідного стану; визначення цілей, завдань та часу, необхідного для здійснення цієї процедури; висування гіпотези; вибір шляхів і методів отримання передпрогнозної інформації; опрацювання отриманої інформації, її аналіз та відбір у контексті поставлених завдань; моделювання за допомогою отримання прогнозу, уточнення прогностичних моделей; коригування процесу управління процесом для перетворення об'єкта й суб'єкта прогнозування” [4].

На думку науковця Н. Ф. Соколової, сутнісні характеристики прогностичних вмінь включають: загальні вміння прогнозувати; вміння прогнозувати розвиток; вміння прогнозувати результати вирішення професійних завдань.

Загальні вміння прогнозувати містять: постановку цілей, складання планів, побудову базових моделей, висування гіпотез, збір інформації, установку тимчасового інтервалу, екстраполяцію, вміння проводити уявний експеримент, будувати пошукові моделі.

Уміння прогнозувати розвиток визначаються видом і стилем мислення, якістю розуму, цілісною системою загальноосвітніх і спеціальних знань і вмінь, прагненням до пізнавальної діяльності, виконання розумових операцій, здатністю встановлювати міжпредметні знання та вміння, які дозволяють розглядати процеси як цілісні системи в професійній області.

Уміння прогнозувати результати вирішення професійних завдань забезпечують здатність інтерпретувати отримані результати, розробляти наслідки прогнозів, вміння здійснювати корекцію і вироблення рекомендацій для визначення мети, планування, програмування, проектування, визначення умов оптимального функціонування і шляхи подальшого розвитку процесу.

Н. Ф. Соколова визначила прогнозування як пізнавальну діяльність, що ґрунтується на накопиченому досвіді і поточні припущення щодо майбутнього, основною метою якої є пізнання майбутнього. Прогностичні вміння вона зводить до таких вмінь: вміння передбачати і науково досліджувати розвиток процесів, а також передбачати наслідки прогнозів при вирішенні професійних завдань. Нею показано, що формування прогностичних вмінь у студентів проходить три стадії від “мотиваційно-орієнтаційної” через “формуючу” до стадії “Я–концепція”. Н. Ф. Соколова визначила такі рівні прогнозування: цілепокладання, планування, програмування, проектування [9].

Дослідник А. В. Захаров під прогностичними вміннями розуміє систему теоретичних дій і операцій, спрямованих на отримання випереджаючої інформації про об’єкт (суб’єкт) дійсності, заснованих на наукових положеннях і методах, а під формуванням прогностичних вмінь – спеціально організований, цілеспрямований процес з оволодіння всією сукупністю дій, які забезпечують отримання випереджальної інформації про об’єкти або суб’єкти дійсності на науковій основі [5].

Реалізуючи системний підхід у дослідженні прогностичних вмінь, М. Ю. Краєва розглядає прогностичні вміння як загальні і одночасно професійні утворення особистості і виділяє в їх структурі емоційний, когнітивний і поведінковий компоненти. Автор вважає, що прогностичні вміння як системні утворення припускають три рівні розвитку: I рівень – прогноз на основі відносини, переживання; II рівень – прогноз на основі пізнання; III рівень – прогноз зворотного зв'язку, регуляції діяльності.

М. Ю. Краєва до сукупності прогностичних вмінь відносить “вміння побачити і сформулювати проблему; передбачити та оволодіти матеріалом, необхідним у конкретній діяльності; передбачати результат, хід діяльності; передбачати і вірно спланувати організацію діяльності; передбачати ситуаційні відхилення та ступінь їх імовірності; проводити повний аналіз змодельованої (прогнозованої) ситуації” [6].

Низка вчених до складу необхідних професійно важливих вмінь психолога відносять такі вміння: з'ясувати інформацію, збирати та інтерпретувати факти, необхідні для аналізу ситуації; шукати та виробляти конструктивні шляхи допомоги [10]; аналізувати та оцінювати попередній досвід; вивчати та з'ясувати проблеми; виробляти рішення, спираючись на отримані факти [8]; визначати психологічну проблему в умовах конкретної ситуації; розробляти шляхи подолання проблеми через постановку низки завдань; знаходити найбільш ефективні засоби вирішення психологічної задачі; з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки і засоби оптимізації власної професійної діяльності; здійснювати вибір і реалізацію продуктивних моделей, алгоритму і технології діяльності [3].

Теоретичний аналіз різних дослідницьких робіт дав можливість визначити прогностичну діяльність психолога як вид діяльності, що складається з таких етапів:

- 1) орієнтувально-прогностичний: визначення об'єкта (явища, процесу) прогнозування; складання ідеального прогнозованого результату діяльності; обрання відповідного наукового інструментарію; здійснення системної діагностики досліджуваного об'єкта (явища, процесу); збір діагностичної інформації, її систематизація та аналіз;

---

2) варіативно-прогностичний: установлення причин, умов, що впливають на реальний стан об'єкта (явища, процесу); визначення термінів прогнозування; розробка варіантів прогнозу щодо подальших тенденцій розвитку зазначеного об'єкта (явища, процесу);

3) перспективно-прогностичний: прогнозування шляхів розв'язання визначеної проблеми; обґрунтування наслідків прогнозів; вибір оптимальної стратегії;

4) проектувально-прогностичний: складання рекомендацій у вигляді моделі, проекту, плану досягнення передбачуваного результату; упровадження розроблених рекомендацій у процес діяльності з метою стимулювання бажаних змін і коригування небажаних проявів у розвитку об'єкта (явища, процесу).

Прогностична діяльність психолога має ґрунтуватися на таких універсальних принципах:

1. Варіативності. Сутність прогностичної діяльності полягає у пошуку оптимального варіанта майбутньої діяльності, розробленого на підставі достовірної випереджаючої інформації. Беручи до уваги багатофакторність, багатокритеріальність і складність психічних процесів, їх взаємозумовленість і взаємопроникнення, прогностичну діяльність психолога можна здійснювати тільки на варіативній основі. Реалізація принципу варіативності дає можливість змінювати окремі елементи стратегії, зберігаючи цілісність розробленої у результаті проведеного дослідження моделі.

2. Принцип безперервності. Дотримання принципу безперервності прогнозування означає вивчення об'єкта дослідження у динаміці. Якщо він не виконується, то з'являється серйозне протиріччя, коли об'єкт, дослідженням якого займаються фахівці, береться у розвитку, з урахуванням діалектики цього розвитку, а процес його вивчення, навпаки, дискретний.

3. Принцип аналогічності припускає постійне зіставлення властивостей об'єкта (явища) з відомими у даній галузі подібними об'єктами (явищами), їх моделями з метою пошуку аналога і подальшого використання знайденої моделі або окремих її елементів при прогнозуванні.

4. Принцип системності, що вимагає взаємопов'язаності елементів об'єкта прогнозування і його прогнозного фону. При здійсненні

прогностичної діяльності значна увага приділяється проблемі вивчення прогностичного фону, на якому формується особистість.

5. Принцип узгодженості. Вимагає відповідної координації нормативного та пошукового прогнозування. Пошукове прогнозування – це визначення можливих станів об'єкта в майбутньому. При такому прогнозуванні здійснюється умовне продовження, перенесення в майбутнє існуючих у минулому і тепер тенденцій розвитку об'єкта з припущенням, що протягом прогнозованого періоду не станеться ніяких подій, котрі могли б різко змінити ці тенденції.

6. Принцип дослідницької доказовості. Даний принцип передбачає обов'язкове обґрунтування прогностичних висновків результатами проведених наукових досліджень. Цей принцип виключає суб'єктивність у прогностичній діяльності та порушення послідовності дій у її здійсненні. Із даного принципу логічно випливають такі суттєві характеристики прогностичної діяльності: цілеспрямованість, термінологічна однаковість, об'єктивність, достовірність і точність. Дослідницька доказовість зазначеної діяльності вимагає точного опису фактів у вигляді теорій, гіпотез і законів розвитку об'єкта, ретельний теоретичний аналіз його сутності, залучення за потреби експертів у різних галузях знання.

Таким чином, вищезазначені принципи як універсальних складають сукупність принципів здійснення прогностичної діяльності психолога. Наразі дотримання перерахованих принципів необхідно для ефективного здійснення прогностичної діяльності, яка враховує різні варіанти та динаміку розвитку об'єкта (явища, процесу), можливість та обґрунтування корекційних заходів у випадку надходження нових даних, а також розглядання об'єкта як системи.

Отже, враховуючи вищевикладене та спираючись на специфіку роботи психолога, визначаємо прогностичні вміння як засвоєний суб'єктом спосіб виконання розумових та практичних дій, що забезпечують отримання та аналіз випереджальної інформації про досліджуваний об'єкт, перетворення дійсних уявлень про об'єкт прогнозування з метою оптимального вирішення поставлених прогностичних завдань, контролю та корекції прийнятих рішень на основі свідомого його застосування у професійно-практичній діяльності.

Водночас більшість авторів сходяться на думці, вказуючи планування і прогнозування як обов'язкових умов ефективності і успішності психолога у професійній сфері. Діяльність психолога максимально орієнтована на майбутнє, на перспективу, тому планування і прогнозування набувають в ній особливого значення. Отже, дані компоненти необхідно цілеспрямовано розвивати у студентів-психологів у процесі професійної підготовки.

Висновки. Важливість прогнозування у професійній діяльності майбутніх психологів обумовлює нагальність опанування прогностичними вміннями студентами під час навчання у вищому навчальному закладі. Їх цілеспрямоване формування доцільно проводити через систему прогностичних задач, які відображають вірогідні психологічні ситуації. Сформовані на високому рівні прогностичні вміння є запорукою професійного успіху психолога, оскільки дозволяють вирішувати актуальні для функціонування і розвитку професійної діяльності психолога завдання: передбачення майбутніх змін у розвитку об'єкта; з'ясування шляхів удосконалення об'єкта; визначення довгострокових перспектив формування об'єкта; проектування розвитку психологічних процесів; отримання та координація випереджальної інформації.

Перспективами подальших розвідок у даному напрямі є інструментарій і технологія формування прогностичних вмінь майбутніх психологів.

Список використаної літератури

1. Буткевич В. В. Формирование личности учителя в период допрофессиональной подготовки : Историко-педагогический аспект (1960–1990 гг.) : монографія. Минск, МГПИ им. А. М. Горького, 1993. 160 с.
2. Демидова В. Г. Формування в майбутніх педагогів прогностичного компонента професійної діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2001. 202 с.
3. Дуткевич Т. В., Савицька О. В. Практична психологія: Вступ до спеціальності : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 256 с.
4. Дымова Т. В. Обучение будущих учителей педагогическому прогнозированию : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Астрахань, 1998. 203 с.
5. Захаров А. В. Формирование прогностических умений студентов педагогического вуза : на материалах изучения дисциплин психолого-педагогического цикла : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Ишим, 2009. 210 с.

---

6. Краева М. Ю. Динамика прогностических способностей у студентов-психологов в образовательном процессе вуза: дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07. Астрахань, 1999. 205 с.

7. Леонтьев А. Н., Леонтьев Д. А., Соколова Е. Е. Деятельность, сознание, личность. Москва : Смысл, 2005. 431 с.

8. Нагорная Н. В. Формирование педагогической компетентности будущих психологов в процессе профессиональной подготовки. *Известия южного федерального университета*. Южный федеральный университет – Ростов-на-Дону. Россия. 2012, № 12. С. 103–110.

9. Соколова Н. Ф. Формирование прогностических умений у студентов колледжей в условиях дистанционного обучения математике: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Москва : Колледж, 2004. 21 с.

10. Рекешева Ф. М. Условия развития психологической готовности к профессиональной деятельности студентов-психологов : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.13. Астрахань, 2007. 164 с.

Рецензент – доктор психологічних наук, професор Потапчук Є. М.

Кошонько Г. А., Поробок О. Прогностические умения в структуре профессиональной деятельности будущих психологов

Статья посвящена теоретическому анализу проблемы определения роли прогностических умений в структуре профессиональной деятельности будущего психолога. Выяснено сущность понятий “прогноз”, “прогнозирование”, “прогностические умения” и определены существенные характеристики прогностических умений. Раскрыто структуру, этапы и принципы прогностической деятельности психолога.

Ключевые слова: прогноз, прогнозирование, прогностические умения, структура прогностической деятельности психолога.

Koshonko G., Porobok A. Prognostic Skills in the Structure of Professional Activity of Future Psychologists

At the current stage of development of Ukraine, highly professional specialists are needed, due to rapid changes in the socio-economic sphere of the social life of the country. The question arises of the fundamental change in the training system for future professionals, which should be oriented to the challenges of everyday life and provide for their productive solution

---

in the future. Practice shows that the most significant skills of a competitive specialist are intellectual skills, including the ability to predict events, to plan the activities of groups of people, on the basis of situation analysis to make responsible decisions. The specialist, including the psychologist, must be ready to construct forecasts as the results of the activity of prediction of events, with one or another coincidence of circumstances, the allocation of the main and secondary.

The future psychologist must act in the space of modern culture, be able to foresee the outcome of his actions, to predict the course of processes and the development of a particular situation. In order to perform his professional activities, he must possess a combination of skills that are formed on the basis of the mental processes of the subject of educational activity and knowledge. A characteristic feature of the professional activity of a psychologist is the fact that the main objects of knowledge are often the events of not only present but also the past and future. Comparing past and present, the expert gets the opportunity to reveal objective causal relationships, determinants of the development of various phenomena, on the basis of which information about the future becomes clear.

The importance of forecasting in the professional activity of future psychologists determines the relevance of mastering students' predictive skills during their studies at a higher educational institution. It is expedient to carry out their purposeful formation through a system of predictive tasks that reflect possible psychological situations. Perspectives of further research in this direction are the tools and technology of forming the predictive skills of future psychologists.

The article is devoted to theoretical analysis of the problem of determining the role of predictive skills in the structure of professional skills of a psychologist. The system of skills necessary for the future specialist for the solution of typical professional tasks is considered. The essence of the concepts of "forecast", "forecasting", "forecasting abilities" is clarified and the essential characteristics of predictive skills are revealed. The structure, stages and principles of psychological activity of the psychologist are disclosed.

Keywords: *forecast, forecasting, forecasting abilities, structure of predictive skills, prognostic activity of a psychologist.*